EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	**Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě**
Registrační číslo projektu	**CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400**

Prezentace předmětu:

Geografie cestovního ruchu

Vyučující:

Ing. Patrik Kajzar, Ph.D.

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

2. Infrastruktura a služby CR

Tato přednáška byla vytvořena pro projekt„Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě“

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Předmět:

Geografie cestovního ruchu

Infrastruktura cestovního ruchu

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- V současné době je cestovní ruch považován **za neodmyslitelnou součást moderní společnosti a jeho význam roste společně s objemem volného času.**
- **Účastník cestovního ruchu přichází do vybrané destinace za účelem uspokojení svých potřeb a požadavků.**
- **Turistickou supra a infrastrukturou se** rozumí ta část materiálně technické základny, která představuje prostředky ke splnění uvedených požadavků a očekávání.
- **Jedná se zejména o ubytovací a stravovací zařízení, dopravní dostupnost a dopravní sítě, sportovně-rekreační, kulturně-společenská zařízení, informační služby a významné události ve vybrané destinaci (regionu, městě).**

Destinace CR

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

je přirozeným celkem, který má z hlediska podmínek rozvoje CR jedinečné vlastnosti, odlišné od jiných destinací

podle WTO představuje destinace místo s atraktivitami a s nimi spojenými zařízeními a službami CR, které si účastník CR nebo skupina vybírá pro svou návštěvu a které poskytovatelé přinášejí na trh.

Zdroj: CK, 2017

Zdroj: CK, 2017

Destinace CR

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Výkladový slovník CR - **destinací CR rozumí v** užším smyslu **cílovou oblast v daném regionu, pro kterou je typická významná nabídka atraktivit a infrastruktury CR**
- Výkladový slovník CR - **destinací CR rozumí v** širším smyslu **země, regiony, lidská sídla a další oblasti, které jsou typické velkou koncentrací atraktivit CR, rozvinutými službami a další infrastrukturou CR, jejichž výsledkem je velká dlouhodobá koncentrace návštěvníků**
- Pro mezinárodní návštěvníky je, **podle uvedeného slovníku, destinací buď celá navštívená země, nebo její některý region, případně město.**
- **Destinaci je často možné ztotožnit s určitou administrativně vymezenou územní jednotkou (obcí, krajem), účelově zaměřenou územní jednotkou (sdružení obcí), chráněným územím (NP, CHKO) nebo kulturně historicky vymezenou územní jednotkou.**

Významné komponenty pro destinaci cestovního ruchu podle D. Buhalise tzv. 6A

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ AKULTA V KARVINÉ

attractions (přitažlivost) - primární nabídka CR, která množstvím, kvalitou a atraktivitou vyvolává návštěvnost (přírodní, kulturně – historický potenciál)

accessibility a ancillary services (přístupnost služeb) - všeobecná infrastruktura, která umožňuje přístup do destinace, pohyb za atraktivitami destinace, patří sem také služby využívané především místními obyvateli (telekomunikační, bankovní, zdravotnické, poštovní apod.)

Amenities (komfort) - suprastruktura a infrastruktura CR, které umožňují pobyt v destinaci a využití jejich atraktivit (ubytovací, hostinská, sportovně – rekreační, kulturně – společenská a jiná zařízení)

available packages (turistické produkty - připravené produktové balíčky a **activities** (aktivity) - rozmanité aktivity

Nabídka destinace CR

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- pro rozvoj CR v destinaci je důležitá **kvalitní nabídka, která je schopna přilákat návštěvníky a následně uspokojit jejich potřeby a požadavky**

- nabídku CR je možné rozdělit na **primární a sekundární**

- **Primární nabídka** respektive přírodní a kulturně-historický potenciál i **sekundární nabídka** představovaná infrastrukturou cestovního ruchu tvoří kompletní soubor nabídky cestovního ruchu na daném území.

Nabídka destinace CR

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- **Produktem destinace rozumíme** vše, co region nabízí svým obyvatelům, návštěvníkům, podnikatelům a potencionálním investorům a co slouží k uspokojování jejich individuálních i kolektivních potřeb.
- Turisté určují produkt jak podle podniku, **který poskytuje službu, tak podle navštívené destinace.**
- Na formování a intenzitu cestovního ruchu má vliv několik faktorů. Mezi ně patří **geografická poloha destinace**, kterou turisté navštěvují. Významným faktorem je také **charakteristika místa, rozvinutost infrastruktury.** Tyto faktory je možné pojmenovat jako materiálně-technické.

Nabídka destinace CR

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- **Demografickými podmínkami** rozvoje jsou věk, zdravotní stav obyvatelstva nebo hustota obyvatelstva. Důležitá **je politická situace v zemi, pocit bezpečí ve vybrané destinaci**.
- **Rozvoj cestovního ruchu závisí také na možnostech obyvatelstva** z hlediska jejich příjmů a v neposlední řadě na **marketingu a celkové propagaci turistických destinací.**
- Určitou nevýhodou cestovního ruchu je, že je citlivý na **negativní politické a přírodní vlivy.**
- V oblastech, které jsou zasaženy válkou, postižených častými povodněmi se cestovní ruch rozvíjí jen velmi pomalu a těžce.

Pojem infrastruktura cestovního ruchu

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- ve slovníku cizích slov je **infrastruktura definována jak soubor odvětví zajišťujících ekonomické a sociální systémové funkce.**
- V případě cestovního ruchu se jedná o **doplňkovou infrastrukturu cestovního ruchu, tj. dopravní infrastrukturu** (silnice, železnice, letiště apod.), **technickou infrastrukturu** (datové a informační služby apod.) a **občanskou vybavenost** (sportovní zařízení, kulturní zařízení, obchod a služby, zdravotnická zařízení apod.) **a organizace v CR, zejména cestovní kanceláře a turistická informační centra.**
- Tedy takovou infrastrukturu, **která není primárně určená pro turisty a návštěvníky a/nebo jimi převážně užívaná**, ale za určitých podmínek či v určitých fázích jejich pobytu v daném území jimi může být využívána.

Dopravní infrastruktura

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- **Dopravní infrastruktura** tvoří nutnou podmínku realizace cestovního ruchu. Můžeme ji charakterizovat jako služby spojené s přemístěním účastníků cestovního ruchu z místa bydliště do místa realizace cestovního ruchu. Na její kvalitě významně závisí spokojenost účastníků cestovního ruchu, splnění jejich představ, přání a vlastních cílů v místě cestovního ruchu.

Funkce dopravy CR: základní předpoklad rozvoje CR,

- překlenuje vzdálenosti mezi místem bydliště občana a místem CR, přivádí tak účastníka k objektům CR a vytváří tak možnost spotřeby v CR,
- služby spojené se zabezpečením vlastní přepravy účastníků a jejich zavazadel,
- poskytování informací o dopravních spojích, rezervování míst, prodej dopravních cenin.

Dopravní infrastruktura

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Letecká doprava

- **Letecká doprava** je nejmladším druhem dopravy. V dnešní době představuje neodmyslitelnou součást dopravních služeb, které jsou spojené zejména s mezinárodním cestovním ruchem.
- **Její hlavní výhodou** je vysoká rychlost a schopnost dosáhnout vzdálených teritorií ve značně kratší době ve srovnání s ostatními dopravními prostředky. Silný rozvoj letecké dopravy výrazně zvýšil její bezpečnost a pohodlí cestující veřejnosti.
- **Postupně se zvyšovala kapacita a frekvence letů se přizpůsobila poptávce. Vysoké dopravní náklady se jasně odrážejí v ceně letenek. V současné době vzniká mnoho globálních aliancí.** (Star Aliance, SkyTeam - Czech Airlines , OneWorld)

Dopravní infrastruktura

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- V ČR je dnes přibližně na 90 civilních letišť, které je možno rozdělit do tří skupin: **letiště celostátního významu** (Letiště Praha-Ruzyně), **regionální letiště většího významu** (Brno, Ostrava, Pardubice a Karlovy Vary) a **regionální letiště menšího významu, tzv. aeroklubová a sportovní letiště.**
- Regionální letiště většího významu jsou jednak veřejná vnitrostátní a jednak mezinárodní letiště, která zajišťují cestujícím, turistům i podnikatelům přístup do regionů a disponují jak potřebným navigačním zařízením a dráhovým systémem, tak i službami pro cestující a letecké společnosti

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Vodní doprava

- Vodní dopravu můžeme rozdělit **na námořní a vnitrozemskou.**
- Ve většině případů je tento druh dopravy součástí vlastní rekreace.
- **Námořní plavby luxusními** parníky jsou populární zejména u náročné klientely.
- **Vnitrozemská vodní doprava** je součástí rekreace uvnitř míst cestovního ruchu a je mnohdy spojena s poznáváním daného místa, jeho přírodních krás a kulturně-historických památek.

Dopravní infrastruktura

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

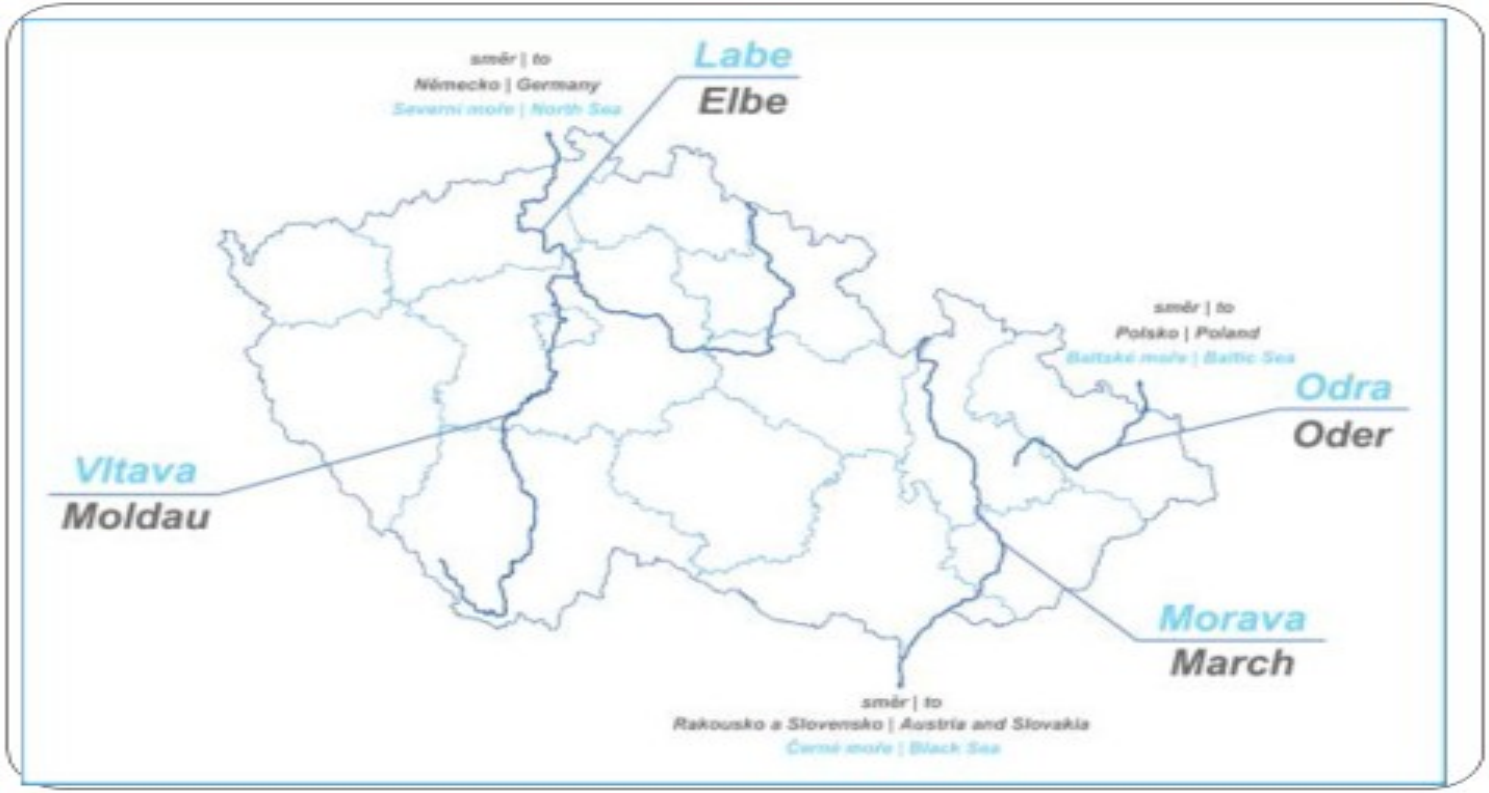

Zdroj: Labsko-vltavský dopravní informační systém, 2017

Dopravní infrastruktura

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Silniční doprava

- V současné době je silniční doprava považována za nejrozšířenější druh přepravy osob v cestovním ruchu. Její výhodou je schopnost přepravit účastníky cestovního ruchu do míst, které není možné dosáhnout jinými druhy dopravy.
- Mnohdy je **kombinovaná s leteckou, železniční nebo vodní dopravou.** Vědecko-technický pokrok umožnil přizpůsobit autobusy potřebám účastníků cestovního ruchu, např.: sklápěcí sedadla, WC, video, klimatizace, občerstvení apod., a tím zvýšil nejen jejich pohodlí, ale i bezpečnost a rychlost přepravy.
- Kapacitu a frekvenci provozu lze přizpůsobovat podle poptávky, na kterou reagují i ceny. Pro přepravu do míst cestovního ruchu jsou využívány i vlastní dopravní prostředky.
- **Délka silniční sítě v České republice** k 1. 1. 2016 činila celkem 55 738 km

Dopravní infrastruktura

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Pro srovnání např. **délka silniční sítě** v USA činí 6,6 milionu km, v Indii 4,7 milionu km, v Rusku 1,3 milionu km a ve Francii 1.03 milionu km. Co se týče hustoty délky dálnic na obyvatele je ČR ve třetí desítce se 113 kilometry dálnic na milion obyvatel, těsně za Slovenskem (118 km/milion).
- **Nejvíce dálnic na obyvatelé** mají SAE (580km/milion) a Kypr (345km/milion). V současnosti silniční a dálniční síť světa měří přes 64 milionů kilometrů.
- Hustotou pravidelných autobusových linek v dálkové, příměstské i městské dopravě, patříme k předním zemím ve světě.
- V posledních letech se však prosazuje **individuální motorismus,** který vyžaduje široký servis služeb hlavně v okolí rekreačních oblastí i velkých sídelních aglomerací (opravny, čerpadla, motoresty a motely apod.).

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Železniční doprava

- Železniční doprava se řadí mezi **nejstarší durhy dopravy**.
- **Její výhodou** je zejména schopnost přepravit velké množství lidí. Dále zajistit dostatečné pohodlí, bezpečnost i rychlost. Mezinárodní vlakové soupravy jsou opatřeny lůžkovými, lehátkovými i restauračními vozy.

- Hustá železniční síť v řadě zemí umožňuje **dosáhnout míst cestovního ruchu za přiměřené ceny.**

Dopravní infrastruktura

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- **V návaznosti na evropské rozdělení byly v České republice stanoveny trasy následujících železničních koridorů:**
- I. železniční koridor (Berlin - Dresden) - Děčín - Praha - Pardubice - Česká Třebová - Brno - Břeclav - (Wien / Bratislava - Budapest)
- II. železniční koridor (Gdaňsk -Warzsawa - Katowice) - Petrovice u Karviné - Ostrava - Přerov - Břeclav; odbočná větev Přerov - Olomouc - Česká Třebová
- III. železniční koridor (Le Havre - Paris - Frankfurt a.M.) - Cheb - Plzeň - Praha - Ostrava - (Žilina - Košice - Lvov); odbočná větev Plzeň - Domažlice - (Nürnberg)
- IV. železniční koridor (Stockholm - Dresden) - Děčín - Praha - Tábor - Veselí nad Lužnicí - České Budějovice - Horní Dvořiště - (Linz - Salzburg - Ljubljana - Rijeka - Zagreb)
- **K 31. 12. 2016** dle Správy železničních dopravních cest **byla délka železničních tratí celkem 9 463 km.**

Dopravní infrastruktura

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Pěší a cyklistickou dopravu

- můžeme dělit na rekreační a účelovou. Jejím cílem je převážně návštěva jinak nedostupných, prostorově oddělených míst.
- Výhodou je především kladný vliv na zdraví a poznání nedostupných míst

Další zvláštní druhy dopravy využívané především účastníky cestovního ruchu

- Do této skupiny patří **zejména lanovky (pozemní, kabinové, sedačkové), ozubené dráhy (zubačky) a také lyžařské vleky. Tyto druhy dopravy slouží zejména jako sportovně-rekreační zařízení.**
- Všechny druhy dopravy mohou být i vlastním cílem cestovního ruchu**. Jedná se kupříkladu o vyhlídkové lety nad středisky cestovního ruchu, projížďky po moři spojené s pozorováním vodních živočichů, jízdy historickým vláčkem.**

Doprovodná infrastruktura

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Kulturně - společenská zařízení

- Kulturně-společenská zařízení v destinaci jsou důležitými složkami produktu. Patří mezi ně například kina, divadla, muzea, zábavní parky.

Sportovně – rekreační zařízení

- Sportovně-rekreační zařízení jsou pro turisty nepostradatelné. Doplňují a zlepšují podmínky pro efektivnější využití potenciálu krajiny pro rozvoj cestovního ruchu.
- Osobám, které pobývají v dané destinaci, nabízí alternativní aktivity, které jsou nezávislé na počasí a tím i sezóně a umožňují tím individuálnější trávení volného času.
- Orientace na zdravý životní styl, wellness, kulturu těla i ducha, vyžaduje příslušné zázemí. Sportovní zařízení neslouží výhradně turistům, ale i místním obyvatelům a přispívají tak k širší nabídce možností pro trávení volného času.
- Můžeme zde zařadit např.(hřiště, bazény, sauny, tělocvičny, bowlingová centra, tenisové kurty, hřiště na minigolf, golf atd.).

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Významné kulturní a společenské akce v regionu

- Pořádání stávajících i nových pravidelných kulturních a společenských akcí je nutné podporovat a rozvíjet. Vhodně zvolená propagace a marketing mohou značně podpořit návštěvnost oblasti. Zajímavé akce hrají důležitou úlohu v rozvoji cestovního ruchu.

Doprovodná infrastruktura – regionální akce

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Slavnosti pětilisté růže, Český Krumlov
Mezinárodní hudební festival, Český Krumlov

MS v motokrosu Loket u Karlových Varů

Jizerská padesátka, Bedřichov v Jizerských horách
Lety na lyžích + různé zimní závody v Harrachově, Krkonoše

Velká pardubická steeplechase, dostih, Pardubice
Hudební festival Smetanova Litomyšl

Grand Prix České republiky, Brno

Barum Rallye, Zlín

Slovácké slavnosti vína a otevřených památek v Uh. Hradišti

Pojem suprastruktura cestovního ruchu

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- **Suprastruktura cestovního ruchu** - výkladový slovník cestovního ruchu definuje suprastrukturu jako specializovanou infrastrukturu, tj. část infrastruktury využívanou pro určitý sektor podnikání.
- V případě cestovního ruchu ji **tvoří informační centra, atraktivity, pěší trasy, naučné trasy, cyklotrasy a cyklostezky, sjezdovky, ubytovací a stravovací kapacity apod**.
- Tedy taková infrastruktura, která je **primárně určena pro využití turisty či návštěvníky a/nebo je jimi převážně využívaná.**
- Ubytovací kapacity tvoří lůžka v **hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ)** a lůžka v **objektech individuální rekreace (OIR).**
- Mezi objekty individuální rekreace se řadí nejčastěji **chaty, zahradní domky, nevyužité byty, chalupy apod.**, které jsou ve vlastnictví účastníka CR nebo jeho přátel či příbuzných.
- Hromadná ubytovací zařízení musí disponovat na rozdíl od OIR **větším počtem poskytovaných míst než je obvyklé pro jednu rodinnou jednotku.**

Ubytovací zařízení - charakteristika

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- **Ubytovací služby jsou základní podmínkou pro rozvoj cestovního ruchu.**
- **Můžeme je charakterizovat jako umožnění přechodného ubytování mimo místo trvalého pobytu.**
- **Rozvoj ubytovacích zařízení je** spjat s politickými, hospodářskými a sociálními změnami ve společnosti, které ovlivňují pohyb obyvatelstva a působí na vznik různých druhů ubytovacích zařízení.
- **Mezi první ubytovací zařízení řadíme** ubytovací **hostince,** které vznikaly ve spojitosti s cestováním za obchodem, s rozvojem dostavníkové dopravy, pošty a později železnice. Často se považují za předchůdce hotelů.

Ubytovací zařízení - charakteristika

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Rozvoj cyklistiky a později automobilismu výrazně ovlivnil **další rozšíření ubytovacích zařízení.** V této době vznikají první seznamy hotelů pro potřeby členů sportovních klubů.
- **Ubytovací zařízení** jsou objekty, prostory nebo plochy, kde je veřejnosti poskytováno ubytování. Jsou součástí **základní infrastruktury cestovního ruchu.**
- Často jsou spojena se **stravovacími službami v plném nebo omezeném rozsahu** a případně i s poskytováním dalších služeb. Dělí se na celoroční nebo **sezónní, hotelového typu a ostatní.**

Ubytovací zařízení - charakteristika

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Kategorizace ubytovacích zařízení

- Hotel
- Motel
- Penzion
- Botel
- Hostel
- Specifická hotelová zařízení
- Depadence
- Ostatní ubytovací zařízení

Hotel garni má vybavení jen pro omezený rozsah stravování a člení se do čtyř tříd.

Klasifikace ubytovacích zařízení

- Tourist *
- Economy **
- Standard ***
- First Class ****
- Luxury *****

Ubytovací zařízení

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- **Kategorizace – počet „hvězdiček“** – má pomoci v orientaci všech stran na trhu a zároveň jde o jakousi normotvornou snahu – o obecně velmi jednoduchou normu.
- Obecná kategorizace ubytovacích zařízení má za **cíl lepší orientaci nejen individuálních zákazníků – hostů, ale i cestovních kanceláří a všech orgánů a institucí zapojených v cestovním ruchu.**
- Asociace hotelů a restaurací České republiky spolu se svou evropskou zastřešující organizací HOTREC pracují již několik let na podpoře systému **OFICIÁLNÍ JEDNOTNÉ KLASIFIKACE UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ ČR**, který v Čechách funguje na dobrovolné bázi již od roku 2004. Materiál Oficiální jednotné klasifikace vznikl ve spolupráci AHR ČR, UNIHOST a za podpory MMR ČR a agentury Czech Tourism.

Ubytovací zařízení

- Společná hotelová klasifikace se opírá o **celkem 270 jednotlivých kritérií.**
- Pro dosažení požadovaného počtu bodů je nutné splnit kombinaci minimálních kritérií v každé z kategorií a dále kritéria volitelná. Tato kritéria byla zpracována na základě reprezentativních průzkumů mínění hostů, a jako taková splňují očekávání a požadavky hostů.
- V tomto duchu katalog kritérií rovněž klade **důraz na oblasti řízení kvality, wellness a pohodlí při spánku.**

Gastronomická zařízení

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Umožňují uspokojování základních potřeb **výživy účastníků CR během přepravy i v cílovém místě.**
- Stravování respektive gastronomický zážitek, může být i samotným důvodem pro cestu, např.: **oblasti pěstování vinné révy, výroby sýrů, destilátů nebo piva apod.**
- Proto je vysoká úroveň stravovacích služeb podmínkou a zárukou spokojenosti hosta.
- Mimo to je stravování jednou *z* **nejdůležitějších příjmových složek z hlediska finanční udržitelnosti cestovního ruchu oblasti.**
- Pro účastníky mezinárodního cestovního ruchu je **stravování nejen nasycení, ale i možnost seznámit se s určitým specifickým prvkem kultury daného národa či regionu.**

Gastronomická zařízení

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- **Jako Michelinské restaurace** označujeme ty podniky, které dosáhly určitého hodnocení v prestižním Průvodci Michelin (v originále Le Guide Michelin).
- **Michelinské hvězdičky** jsou jedním z nejprestižnějších hodnocení, které může restaurace vůbec získat. Hvězdička se v průvodci objevila poprvé v roce 1926, aby upozornila cestující motoristy na možnost dobře se najíst.
- Klade za cíl zrecenzovat a doporučit restaurace s nejprestižnější a nejlepší kuchyní. Vydává se ve více než dvanácti zemích a obsahuje recenze více než 45 000 restaurací (a hotelů) po celém světě, zejména pak v Evropě.

Gastronomická zařízení

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- **Hodnocení restaurací** je určeno hned v několika rovinách, tou hlavní a nejdůležitější jsou **takzvané Michelinské hvězdičky,** které dostávají podniky za svou výjimečnou kvalitu. **Druhou stupnicí jsou „příbory**“, které naopak odrážejí úroveň a atmosféru restaurace. Narozdíl od hvězdiček má určitý počet „příborů“ přidělena každá zrecenzovaná restaurace, a to na stupnici od jedné („docela příjemná restaurace“) do pěti („luxusní restaurace“). Variantou je pak ještě **červené zbarvení příborů**, které označuje výjimečně příjemnou restauraci. Poslední ze škály nejvýznamnějších hodnocení je **Bib Gourmand,** „doporučení Bibenda, panáčka Michelin“, které se uděluje podnikům, jejichž menu nepřesáhne cenu 28 £.
- **Hodnocení restaurací probíhá naprosto anonymně,** inspektoři svou návštěvu dopředu nehlásí a jejich identita a dokonce i počet zůstává utajený.

Gastronomická zařízení

- Ziskem hvězdičky však boj restaurace nekončí, neboť udržet si hodnocení je mnohdy pro podniky ještě náročnější, než jeho pouhý zisk.
- **Standardy Michelin požadují**, aby inspektoři navštívili hodnocené restaurace zhruba každých 18 měsíců a svou recenzi podle toho doplnili či upravili. **3 hvězdičky, nejvyšší hodnocení pro podnik.**
- Hvězdy jsou udělovány v poměrně malém množství, pro představu v České republice jsou jen 3 pražské restaurace, které na takové ohodnocení dosáhly, a to „jen“ na první z hvězdiček. Jsou jimi La Degustation Bohême Bourgeoise, Alcron a Field. **Ocenění Bib Gourmand,** které Michelin uděluje restauracím, které nabízejí "výjimečné jídlo za rozumnou cenu", nově získala Eska. V Praze jej opakovaně mají ještě podniky Maso a Kobliha, Aureole, Divinis, Na Kopci, Sansho a SaSaZu.

Gastronomická zařízení

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Autoři recenzí v průvodci se tak snaží garantovat, že ohodnocená restaurace skutečně uspokojí i tu nejnáročnější klientelu. Součástí průvodce je také doporučení vybraných specialit pro každou z ohodnocených restaurací.
- Ač je **Paříž kolébkou michelinského průvodce**, počtem udělených hvězd je až na druhém místě s obrovskou ztrátou za japonským hlavním městem. **Tokijské restaurace totiž drží neskutečných 302 hvězdiček**. Do top desítky se v tomto ohledu z Evropy vyjma Paříže dostal už jen Londýn.
- **V Londýně,** který je aktuálně na sedmé příčce, je celkem 66 michelinských restaurací. Pouze Alain Ducasse a Gordon Ramsay, mají tři hvězdičky.
- Třetí a čtvrtou příčku obsadila japonská města Kjóto a Ósaka, pátý je New York, šestý Hong Kong. Za Londýn se pak napasovalo ještě San Francisco, devátý byl Singapur a desítku uzavírá americké Chicago.

Stravování na zájezdu

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- **Čtvrtpenze, B+B neboli ubytování se snídaní**
- Je to vlastně až na výjimky minimální rozsah stravování v zájezdu. Kromě ubytování v kempingu nebo v apartmánech (a ani tam ne všude) už dnes přenocování bez snídaně ani nekoupíte. Jenže není sní daně jako snídaně.

Kontinentální snídaně

- Je to ta nejjednodušší (rozuměj nejprostší) forma, která sice zasytí (někdy jen skromnějšího strávníka), ale zpravidla nic víc. Norma předpisuje pouze chléb/pečivo, máslo, marmeládu a/nebo džem a teplý nápoj. Jakkoliv hodně restaurací, penzionů atp. k tomu něco málo přidá, nelze se na to spolehnout, ani to vymáhat. Tomu totiž odpovídá až „rozšířená snídaně“, při které má být větší výběr pečiva, studených nápojů, sýrů a/nebo studených masných výrobků

Stravování na zájezdu

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- Pokud je rozšířená snídaně podávána samoobslužnou formou, jde o snídani bufetovou**, resp. formou švédských stolů.**
- Pozor – jde skutečně hlavně o formu podávání, rozsah výběru zaleží daleko víc na třídě zařízení (počet hvězd) a zvyklostech v té které zemi (a někdy i obsazenosti hotelu). **Bufet v tříhvězdovém hotýlku zpravidla neodpovídá představě „rohu hojnosti“, jakou turisté mívají z luxusních španělských resortů.**
- **Anglická snídaně (někdy též „americká“)** je rozšířená snídaně doplněná ještě dalšími teplými a studenými pokrmy (zpravidla z vajec, teplé uzeniny, slanina, fazole apod.)

Stravování na zájezdu

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

Polopenze

- **Polopenze** znamená, že klient má v ceně ubytování se snídaní a jedním hlavním jídlem, zpravidla večeří.
- Způsob podávání závisí na ubytovacím zařízení, může být jak bufetové, tak servírované s výběrem z menu; v některých pobytových zařízeních i kombinované: např. hlavní jídlo servírované + saláty a deserty formou bufetu.
- Podávání hlavních jídel bufetovou formou **(švédské stoly)** nemusí vždy znamenat úplnou samoobsluhu. **Často teplé pokrmy vydávají kuchaři** – a neberte to jako nežádoucí omezení klienta; naopak to bývá i v nejluxusnějších hotelech, aby klienti neměli problémy s manipulací s jídly a kuchaři měli stále pod kontrolou kvalitu a potřebu doplňovat.

Stravování na zájezdu

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

All inclusive

- **All inclusive** je systém, kdy je v ceně zahrnuto ubytování, strava včetně nápojů a užívání dalších zařízení (sportovní, zábavní atp.).
- Rozsah zahrnutých služeb se liší v každé zemi, ba v každém zařízení. Nespoléhejte tedy na to, že to, co jste měli loni v hotelu XY, bude platit letos někde jinde.
- **Vyplatí se číst popisy u jednotlivých hotelů dříve, než si vyberete.**
- **All inclusive light** - zjednodušená varianta, obvykle neobsahuje občerstvení mezi hlavními jídly a také nabídka nápojů bývá omeze**na.**
- **Ultra all inclusive -** jíst a pít můžete prakticky nepřetržitě, zejména nápoje lze někdy konzumovat až 24 hodin denně. Bývá mezi nimi také vybraný importovaný alkohol, někdy i náročnější sportovní aktivity – tenis, potápění aj.).

Stravování na zájezdu

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

A la carte

- V některých resortech nebo vybraných restauracích má klient možnost zvolit si (někdy 1x týdně, jindy třeba častěji) **stravování à la carte.**
- **Co to je? Prakticky totéž, jako když byste šli do restaurace s obsluhou, aniž byste byli účastníky zájezdu.** Obdržíte zpravidla bohatý jídelní a nápojový lístek a můžete si vybrat, co vám vyhovuje v libovolné kombinaci, zatímco když si vybíráte z menu, jsou kombinace předem dané.
- **A la carte bývá slavnostnější než u švédských stolů,** je pohodlnější, protože vám vše přinesou až na stůl, ale nemůžete vyzkoušet tolik jídel jako u bufetu a zpravidla ani „vybírat očima“.

Všeobecná infrastruktura

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- **Všeobecnou infrastrukturu** můžeme chápat jako jakýsi životní standard vyspělých zemí, protože nezahrnuje jen **dopravní infrastrukturu, ale také zdravotní a místní infrastrukturu,** přičemž zdravotní infrastruktura je asi nejdůležitější - je to jako s Maslowovou hierarchií potřeb – když není zajištěn základní stupeň existence, ty ostatní zcela pozbývají významu.
- **Všeobecná infrastruktura** tedy slouží jak rezidentům, tak také návštěvníkům, nicméně větší význam má pro rezidenty, kteří jí využívají celoročně. Bohužel je všeobecná infrastruktura **naprosto závislá na veřejném sektoru, tedy státu.**

Výběr z použité literatury:

SLEZSKÁ UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ FAKULTA V KARVINÉ

- HALL, M. C. and S. B. PAGE, 2014. The Geography of tourism and Recreation: Environment, Place and Space. Oxford: Routledge. ISBN 978-04-158-3399-8.
- HAMARNEH, I., 2012. Geografie turismu - mimoevropská teritoria. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4430-8.
- HRALA, V., 2013. Geografie cestovního ruchu. Praha: Idea servis. ISBN 978-80-859-7079-1.
- KAJZAR, P., 2015. Vybrané kapitoly z geografie cestovního ruchu. Karviná: SU OPF. ISBN 978-80-7510-156-3.
- VYSTOUPIL, J., M. ŠAUER a kol., 2011. Geografie cestovního ruchu České republiky. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-340-7.
- WILLIAMS, S., 1998. Tourism Geography. London and New York: Routledge. ISBN 0-415-14214-8.

Děkuji za pozornost